

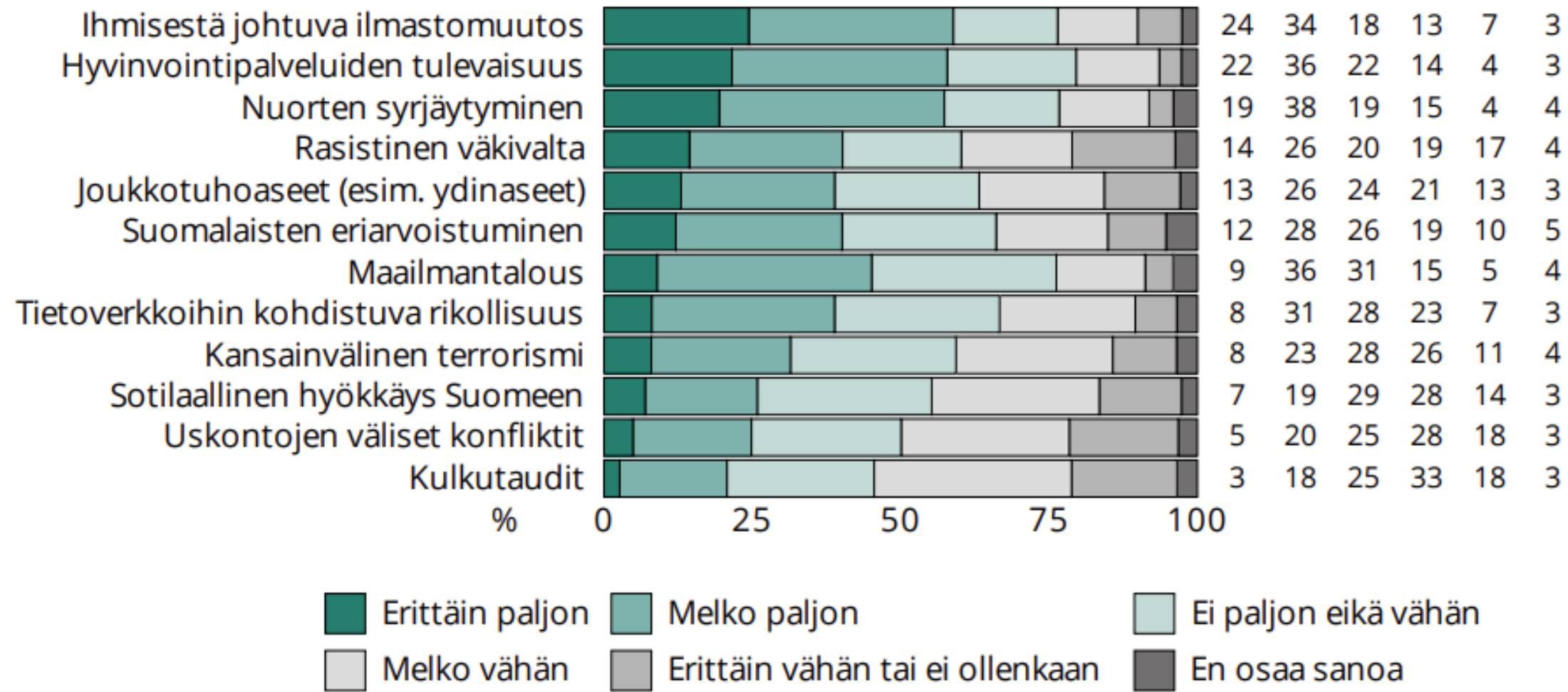
Nuoret vaalivaikuttajina

Ville Peltoniemi, kehittäjä, Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunta
Järjestöfoorumi, Kemijärvi 5.10.2024

Maakuntien verkostojärjestöjen neuvottelukunta

- **Neuvottelukunnan verkostojärjestöt edustavat laajasti maakuntien järjestökenttää**
 - Kaikista maakunnista edustaja ja varaedustaja
 - Lapin maakunnan edustajana Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry ja varaedustajana Setlementti Toivola ry
- **Tavoitteet:**
 - **Maakuntien verkostojärjestöjen keskinäisen yhteistyön edistäminen**
 - **Maakunnallisen ja valtakunnallisen järjestötoiminnan vuoropuhelun kehittäminen**
 - **Maakunnissa toimivien järjestöjen toimintaedellytyksien tukeminen**
 - **Vahvistaa alueellisten ja paikallisten järjestöjen äänen kuulumista valtakunnallisessa vaikuttamistoiminnassa**

Mitkä asiat nuoria huoleittaa?

KUVAAJA 55. MANNERSUOMALAISTEN NUORTEN VASTAUKSET KYSYMYKSEEN "MISSÄ MÄÄRIN, JOS LAINKAAN, KOET EPÄVARMUUTTA TAI TURVATTOMUUTTA SEURAAVIEN ASIOIDEN TAKIA?". VIRHEMARGINAALIEJA EI NÄYTETÄ, MUTTA 95 % MARGINAALIT VAIHTELEVAT LEVEYDELTÄÄN KAHDEN JA SEITSEMÄN PROSENTTIYKSIKÖN VÄLILLÄ (KESKIARVO VIISI PROSENTTIYKSIKÖÄ). KYSYMYS KYSYTIIN VAIN VERKKOVASTAAJILTA.

www.verkostojarjestot.fi

Alueellisen osaamisen, yhteistyön kehittämisen
ja resurssien jakamisen asialla

Nuorten julkilausuma Lapin hyvinvointialueen palveluihin

NUORET ETSIVÄT TIETOA TIKTOKISTA

Nuorten mukaan palveluista tulisi kertoa enemmän ja kaikille helposti ymmärrettävästi, erityisryhmät huomioiden.

Nuoret toivovat saavansa tietoa hyvinvointialueen palveluista ja toiminnasta

kouluista

Tiktokista

hakukoneista

Instagramista

verkkosivuilta

LIIKENNETURVALLISUUS JA HÄTÄTILANTEET MIETITYTTÄVÄT

Nuoret kokevat tarvetta turvallisuuskasvatukselle liikennekäyttäytymisen osalta, esimerkiksi liikennemerkkien kertaamista. Nuoret kaipaavat ennaltaehkäisevää liikenneturvallisuutta, kuten toimivia liikennevaloja ja hiekoitusta. Lisäksi nuoret toivovat tietoa pelastuspalvelujen toiminnasta ja ohjeita hätätilanteissa sekä auttajana toimimiseen.

LÄHIPALVELUJA JA KUULLUKSI TULEMISTA

Hyvinvointia! -virtuaalipeliä Lapissa pelanneet nuoret pitivät hyvinvointialueen palveluja kehitettäessä tärkeänä nuorten mielipiteiden kysymistä. Nuoret haluavat lähipalveluja sekä palvelujen helppoa ja nopeaa saatavuutta. Nuorten mukaan palvelut on hyvä olla koulussa, josta ne ovat helposti saavutettavissa.

Nuoret kaipaavat lisää matalankynnyksen palveluja ja paikkoja, joihin voi mennä puhumaan omista asioista. He nostavat esille erilaisten kiertävien palvelujen merkityksen. Kiertävä palvelu voi olla bussi, rekka tai muu vastaava, jossa palveluja saa keskitetysti omalle paikkakunnalle lähelle nuoria.

JULKINEN LIIKENNE SAATAVA KUNTOON

Nuoret toivovat enemmän etä- ja virtuaalipalveluja hyvinvointialueelle. Sähköisinä palveluina voivat olla

- terveydenhoitajan tai hoitajan erilaiset vastaanotot
- ajanvaraukset
- koulukuraattorin ja koulupsykologin palvelut
- matalan kynnyksen Walk In terapia sekä
- muut terapiat, esimerkiksi puheterapia

Etäterapia tarjoaa mahdollisuuden osallistua terapiaan pitkän matkan päästä. Opettajien tapaamisiin voi nuorten mielestä hyödyntää digitaalista chattia tai videopuhelua. Alaikäisten nuorten pääseminen palvelujen pariin vaatii toimivaa julkista liikennettä. Palvelujen keskittäminen vaatii toimivat liikenneyhteydet eri puolilta Lappia. Hyvinvointia! -peliin vastasi nuoria lähes kaikista Lapin kunnista, Utsjoelta Simoon.

KIUSAAMISEEN PUUTUTTAVA

Nuoret toivovat aikuisilta puuttumista eniten seuraaviin ilmiöihin: kiusaaminen, erilaisten päihteiden käyttö, mielenterveyteen liittyvät haasteet, väkivalta ja yksinäisyys.

Virtuaalipelissä nuoret tunnistivat heidän elämänsä liittyviä viheliäisiä ilmiöitä. Esiin nousi

päihteet

koulupaineet/kuormittuminen

yksinäisyys

kiusaaminen

mielenterveys

Nuoret tunnistivat pelin avulla turvallisia aikuisia, joille he voivat puhua huolistaan. Turvallisia aikuisia ovat oman perheen lisäksi koulussa olevat aikuiset, kuten opettajat, koulukuraattorit tai muu henkilökunta. Useamman nuoren tukiverkostoon kuuluu enemmän kuin yksi aikuinen.

Nuorten kiinnostus politiikkaan ja osallistuminen:

- Nuorten kiinnostus yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja politiikkaan ovat vuodesta toiseen korkealla tasolla, mutta perinteiseen puoluepolitiikkaan osallistuminen ei välttämättä houkuttele samalla tavalla kuin epämuodollisemmat vaikuttamisen keinot (Sosiaalinen media/digitaalinen vaikuttaminen, kansalaisliikkeisiin osallistuminen, osallistuminen vapaaehtoistyöhön sekä poliittisen järjestelmän ulkopuolisiin järjestöihin).
 - Esteenä politiikkaan osallistumiselle nuorilta nousee: koetut vaikutusmahdollisuudet sekä luottamus omaan osaamiseen.
- Edellisissä kuntavaaleissa nuorten äänestysaktiivisuus oli vain 34,5% ja aluevaaleissa puolestaan 27,1%. Nuoria ehdokkaita oli kuntavaaleissa vain 8,5% kaikista ehdokkaista ja aluevaaleissa vain 7,6%. Alle 30-vuotiaita kunnanvaltuutettuja kaikista vaaleissa läpi menneistä oli 5,6%, aluevaltuutettuja vielä tätä vähemmän, vain 4,7%. (Mitä kuuluu nuorille-webinaari/Allianssi)
- Nuorisobarometri 2023 kyselyn vastauksista voitiin tulkita, että nuorten ajatukset vastasivat yhteiskunnallista kehityskulkua, jossa poliittinen kenttä polarisoituu.

Vinkkejä järjestöille:

- Auttakaa/kannustakaa nuoria ”ottamaan tilaa” vaalikentillä. (Viitaten edellisten vaalien lukuihin: Nuoria ehdokkaaksi ja äänestämään)
- Antakaa nuorille tilaa osallistua, vaikuttaa ja tehdä omassa järjestössänne.
- Järjestöjen hallinnon sukupolven vaihdos ajoissa. (Nuorille saa kokemusta vaikuttamisesta sekä mahdollisuus päästä aidosti vaikuttamaan. Lisätään Lapin pitovoimaa)
- Päästäkää nuoret irti järjestönne sosiaalisen median sisällön kanssa.
- Ottakaa nuoret mukaan konkreettisiin vaikuttamistoimiin, kuten kampanjoihin, tapahtumiin tai paikallisiin projekteihin.
- Huomioikaa, että monet nuoret haluavat vaikuttaa omalla tavallaan ja omalla ajallaan.

Nuoret:

- Järjestöt voivat toimia merkittävinä kouluttajina ja mentoreina. Saatte tietoa yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta ja siitä, miten osallistua tehokkaasti.
- Jos teillä on jokin asia, jota haluaisitte esimerkiksi omalla paikkakunnallanne edistää, niin olkaa rohkeasti yhteydessä paikallisiin järjestöihin. Liittyä idea sitten paikallisiin harrastusmahdollisuuksiin tai laajempaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Lähteitä ja linkkejä:

- [Hyvinvointia! Nuorten virtuaalipeli](#)
- [Nuorisobarometri 2023](#)
- [Nuorten julkilausuma Lapin hyvinvointialueen palveluihin](#)
- [Aluevaalit 2025-peli](#)